

# Høringsdokument

Endringer i forskrift om internkontroll etter  
vassdragslovgivningen og  
energilovforskriften

# Innhold

<b>1</b>	<b>Innledning og bakgrunn for høringsforslaget.....</b>	<b>3</b>
<b>2</b>	<b>Forslag til endringer i annet regelverk.....</b>	<b>3</b>
<b>3</b>	<b>Forslag til endringer i IK-vassdrag.....</b>	<b>4</b>
3.1	Ny bestemmelse om disponeringsstrategi for å ivareta forsyningssikkerhet .....	4
3.1.1	Formål og bakgrunn .....	4
3.1.2	Ny § 4 a .....	5
3.2	Endring i bestemmelsen i § 5 om innholdet i internkontrollen - forsyningssikkerhet .....	6
3.2.1	Formål og bakgrunn .....	6
3.2.2	Beskrivelse av dagens regelverk.....	6
3.2.3	Beskrivelse av foreslått endring i § 5 første ledd: Utvide hvilke krav internkontrollen omfatter - forsyningssikkerhet.....	6
3.3	Endring i bestemmelsene i §§ 10 og 11 om overtredelsesgebyr og straff.....	7
3.3.1	Formål og bakgrunn .....	7
3.3.2	Beskrivelse av dagens regelverk.....	7
3.3.3	Beskrivelse av foreslått endring i §§ 10 og 11: Føye til § 4a	7
<b>4</b>	<b>Forslag til endringer i energilovforskriften .....</b>	<b>8</b>
4.1	Utvidet forskriftshjemmel i energilovforskriften § 9-1 bokstav b ...	8
4.1.1	Formål og bakgrunn .....	8
4.1.2	Beskrivelse av dagens regelverk.....	8
4.1.3	Beskrivelse av foreslått endringer .....	8
4.2	Endring i kravet til når virkemidler for kraftrasjonering kan besluttes og endret struktur på bestemmelsene om kraftrasjonering i energilovforskriften § 6-2.....	8
4.2.1	Formål og bakgrunn .....	9
4.2.2	Beskrivelse av dagens regelverk.....	9
4.2.3	Beskrivelse av foreslåtte endringer .....	10
4.2.3.1	Innledning.....	10
4.2.3.2	Ny § 6-2 a Utpeking av rasjoneringsmyndighet.....	10
4.2.3.3	Ny § 6-2 b Rasjoneringsmyndighetens ansvar.....	11
4.2.3.4	Ny § 6-2 c Vilkår for å iverksette kraftrasjonering.....	11
4.2.3.5	Ny § 6-2 d Pålegg.....	11
4.2.3.6	Ny § 6-3 e Gjennomføring av kraftrasjonering .....	11
<b>5</b>	<b>Økonomiske og administrative konsekvenser.....</b>	<b>11</b>
<b>6</b>	<b>Forslag til forskriftstekst.....</b>	<b>12</b>

# 1 Innledning og bakgrunn for høringsforslaget

Dette høringsnotatet er utarbeidet på bakgrunn av de forslag til lovendringer i vassdragsreguleringsloven og energiloven som er nærmere omtalt i pkt. 2 nedenfor og må ses i sammenheng med det høringsnotatet.

Dette høringsnotatet inneholder forslag til endringer i bestemmelsen om kraftrasjonering i forskrift om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energilovforskriften)<sup>1</sup>. Videre inneholder høringsnotatet forslag om utvidelse av forskriftshjemmelen i energilovforskriften. Høringsnotatet inneholder også forslag til endringer i forskrift om internkontroll etter vassdragslovgivningen (IK-vassdrag)<sup>2</sup> ved at det presiseres at forskriften også gjelder krav for å ivareta forsyningsikkerheten, at det tas inn nærmere bestemmelser om innhold i disponeringsstrategier og at overtredelse av disse bestemmelsene kan sanksjoneres.

Erfaringene fra kraftsituasjonen i 2021-2022 har vist behovet for å vurdere hvordan vi kan styrke forsyningsikkerheten i norsk kraftforsyning. Utviklingen i kraftsituasjonen med stadig synkende fyllingsgrad i magasinene i den vannkraftbaserte norske kraftforsyningen, ble fulgt opp nøye av energimyndighetene sommeren og høsten 2022.

Forslagene til endring i dette høringsnotatet har som formål å bidra til å styrke forsyningsikkerheten ved å innføre flere virkemidler for å forebygge og håndtere energiknapphet.

De vurderinger som er gjort av hvilke virkemidler og tiltak som kan være aktuelle, og hvilke anbefalinger dette høringsnotatet bygger på, er omtalt i høringsnotatet om forslag til endringer i vassdragsreguleringsloven<sup>3</sup> og energiloven<sup>4</sup>, se pkt. 2.2. Dette høringsnotatet inneholder derfor ingen grunnleggende nye eller andre vurderinger av behov eller alternativer.

## 2 Forslag til endringer i annet regelverk

Forslagene til forskriftsendringer i dette høringsnotatet må ses i sammenheng med de lovendringer som foreslås i høringsnotatet om endringer i vassdragsreguleringsloven og energiloven.

Forslagene til endringer i lover og forskrifter omfatter både innføring av bestemmelser som vil gjelde generelt og bestemmelser som gir adgang til å bruke virkemidler og tiltak avhengig av kraftsituasjonen. Forslagene i vassdragsreguleringsloven om innføring av ny

---

<sup>1</sup> Forskrift av 7. desember 1990 nr. 959.

<sup>2</sup> Forskrift av 28. oktober 2011 nr. 1058.

<sup>3</sup> Lov av 14. desember 1917 nr. 17.

<sup>4</sup> Lov av 29. juni 1990 nr. 50.

formålsbestemmelse om forsyningssikkerhet og plikt til å utarbeide disponeringsstrategier vil være generelle bestemmelser som gjelder uavhengig av kraftsituasjonen. Forslaget om å utvide forskriftshjemmelen i energiloven til å omfatte tiltak for å unngå kraftrasjonering gir grunnlag for bruk av virkemidler og iverksetting av tiltak avhengig av kraftsituasjonen.

Forslagene til forskriftsendringer i dette høringsnotatet har sammenheng med de endringer Norges vassdrags- og energidirektorat for tiden vurderer i kraftrasjoneringsforskriften. I forbindelse med høring av veileder for kraftrasjonering sommeren 2022, fikk NVE innspill som tilsier at det kan være hensiktsmessig å foreslå endringer i kraftrasjoneringsforskriften. Dette, kombinert med erfaringer som er gjort i forbindelse med kraftsituasjonen i 2022, har ført til at NVE arbeider med et forslag til ny kraftrasjoneringsforskrift. NVE planlegger å sende denne på høring i løpet av 2023.

Sommeren 2022 vedtok<sup>5</sup> NVE som rasjoneringsmyndighet å pålegge Statnett og bestemte vannkraftprodusenter i Sør-Norge rapporteringsplikt. Rapporteringsplikten omfattet nærmere angitt informasjon av betydning for vurdering av kraftsituasjonen og forsyningssikkerhet. Det ble høsten 2022 vedtatt enkelte endringer i rapporteringen<sup>6</sup>. Endringene i forskriftshjemmelen som foreslås i energiloven § 6-2 fjerde ledd og energilovforskriften § 6-2, vil gi grunnlag for å forskriftsfeste hjemmel til å gi pålegg om innrapportering fra sesongen 2023/2024 og fremover. Hjemmel for å kunne gi pålegg om innrapportering av produksjonsstatistikk og/eller prognoser om forventet magasinifylling innenfor et gitt tidsrom vil bli foreslått forskriftsfestet i kraftrasjoneringsforskriften. En slik påleggshjemmel vil gi mulighet for å tilpasse omfang og innhold i de rapporteringskrav som stilles i den konkrete situasjonen. Det tas sikte på at høringsforslaget for kraftrasjoneringsforskriften vil bli sendt på høring før sommeren 2023.

## **3 Forslag til endringer i IK-vassdrag**

### **3.1 Ny bestemmelse om disponeringsstrategi for å ivareta forsyningssikkerhet**

#### **3.1.1 Formål og bakgrunn**

Som et virkemiddel for å styrke forsyningssikkerheten i det norske kraftsystemet, er det i høringsnotatet om forslag til endringer i vassdragsreguleringsloven og energiloven, se pkt. 5, foreslått en ny bestemmelse i vassdragsreguleringsloven § 29 a om disponeringsstrategier for å ivareta forsyningssikkerheten.

Dagens vassdragslovgivning inneholder ingen uttrykkelig bestemmelse om at de som har konsesjon til vassdragsreguleringer eller overføring etter vassdragslovgivningen, skal bidra til forsyningssikkerheten. At de som har fått rettigheter i konsesjoner etter

---

<sup>5</sup> NVEs vedtak av 29.7.2022.

<sup>6</sup> NVEs vedtak av 10.11.2022.

vassdragslovgivningen, som et motstykke skal bidra til forsyningssikkerheten, kan ses som del av konsesjonærenes samfunnsansvar. Formålet med bestemmelsen er å øke konsesjonærenes bevissthet om hvilken faktisk mulighet den enkelte konsesjonær har til å bidra til forsyningssikkerhet når kraftsituasjonen gir behov for det.

Det vises til omtalen i pkt. 5.2 i høringsnotatet om forslag til endringer i vassdragsreguleringsloven og energiloven. Som påpekt der, skal ikke kravet til disponeringsstrategi inneholde måltall eller volumtall. Kravet til disponeringsstrategi skal inneholde de elementer som vurderes å være avgjørende for å kunne tjene som grunnlag for konsesjonærens vurderinger og oppfølgingen av sitt ansvar for å bidra til forsyningssikkerheten.

For å klargjøre hvilke krav som stilles til slike strategier, er det hensiktsmessig å forskriftsfeste krav til innholdet i disponeringsstrategi for å ivareta forsyningssikkerhet. Det vurderes som hensiktsmessig at kravene legges på et overordnet nivå. På denne måten sikres konsesjonærenes handlingsrom for beslutninger om egen virksomhet basert på den til enhver tid gjeldende kraftsituasjon og markedssituasjon, samtidig som strategiene blir et effektivt virkemiddel for å bidra til styrket forsyningssikkerhet. Videre er det hensiktsmessig at kravene er så klare at det gir grunnlag for oppfølging fra myndighetenes side.

### **3.1.2 Ny § 4 a**

Det foreslås at ny § 4 a i forskriften om internkontroll etter vassdragslovgivningen (IK-vassdrag) skal fastsette krav til hvilke elementer en disponeringsstrategi for å ivareta til forsyningssikkerhet skal inneholde.

Forslaget omfatter for det første krav til rutiner. Det vurderes som nødvendig at konsesjonæren har rutiner for hvordan de skal utarbeide prognosene som skal legges til grunn for vanndisponeringen. I tillegg vurderes det nødvendig at konsesjonæren har rutiner for dokumentasjon på at og på hvilken måte strategien er iverksatt. I tillegg stilles det krav til rutiner for behandling av avvik og rutiner for behandling av endringer og oppdatering av strategien.

For det andre omfatter forslaget krav til rutiner for konsesjonærens oppfølging av strategien. Dette gjelder både hvordan foretaket skal vurdere forsyningssikkerheten, hvordan foretaket skal følge med på kraftsituasjonen, og hvilke mekanismer foretaket skal ha dersom kraftsituasjonen blir vanskeligere.

For det tredje omfatter forslaget krav til å angi hvilket nivå i foretakets organisasjon som skal være involvert og ta beslutninger om vanndisponering med sikte på å bidra til forsyningssikkerheten.

For det fjerde omfatter forslaget krav til oppdatering av strategien og avvikshåndtering.

Norges vassdrags- og energidirektorat har som del av utarbeidelsen av forskriftsforslaget hatt dialogmøte med bransjen og innhentet synspunkter på forslaget om disponeringsstrategi.

## **3.2 Endring i bestemmelsen i § 5 om innholdet i internkontrollen - forsyningssikkerhet**

### **3.2.1 Formål og bakgrunn**

Det er gjort vurderinger av hvor krav til innhold i disponeringstrategier for å ivareta forsyningssikkerheten bør plasseres. På bakgrunn av at det i høringsnotatet om forslag til endringer i vassdragsreguleringsloven og energiloven, se pkt. 4 er foreslått at ny formålsbestemmelse om forsyningssikkerhet skal inntas i vassdragsreguleringsloven, er det naturlig at forskriftskravene tas inn i forskrifter hjemlet i denne loven. Det vurderes ikke hensiktsmessig å utarbeide en egen forskrift for disponeringsstrategier. Det foreslås derfor at kravene til innhold i disponeringsstrategier tas inn i forskrift om internkontroll etter vassdragslovgivningen (IK-vassdrag).

### **3.2.2 Beskrivelse av dagens regelverk**

Dagens bestemmelse i forskriften om internkontroll etter vassdragslovgivningen § 5 første ledd angir innledningsvis at innholdet i internkontrollen skal omfatte krav knyttet til miljø og sikkerhet:

*«Den ansvarlige skal utarbeide og gjennomføre rutiner og prosedyrer som sikrer at krav fastsatt i eller i medhold av vassdragslovgivningen knyttet til miljø og sikkerhet er oppfylt. Internkontroll innebærer at den ansvarlige skal: ...»*

### **3.2.3 Beskrivelse av foreslått endring i § 5 første ledd: Utvide hvilke krav internkontrollen omfatter - forsyningssikkerhet**

Ettersom dagens internkontrollforskrift gjelder krav knyttet til miljø og sikkerhet, foreslås det å utvide bestemmelsen i § 5 om innholdet i interkontrollen slik at også forsyningssikkerhet omfattes.

Forskrift om internkontroll etter vassdragslovgivningen (IK-vassdrag) definerer i § 2 a internkontroll som «interne systemer og rutiner som sikrer at anlegg og tiltak som omfattes av § 3 oppfylder krav fastsatt i eller i medhold av vassdragslovgivningen». Den som har konsesjon etter vassdragsreguleringsloven, omfattes av § 3. Kravet til å utarbeide disponeringsstrategi vil være et slikt internt system for å sikre at konsesjonæren bidrar til forsyningssikkerhet.

Ettersom dagens bestemmelse i § 5 første ledd bruker begrepet sikkerhet, foreslås det å presisere at med sikkerhet menes damsikkerhet. Dette omfatter alle de kravene som ligger i forskriften om sikkerhet for dammer ved vassdragsanlegg (damsikkerhetsforskriften).

### **3.3 Endring i bestemmelsene i §§ 10 og 11 om overtredelsesgebyr og straff**

#### **3.3.1 Formål og bakgrunn**

For å sikre etterlevelse av kravet til utarbeidelse av disponeringsstrategier etter § 4a, vurderes det som hensiktsmessig at kravet kan følges opp dersom det avdekkes at kravet ikke er oppfylt.

Dagens utforming av bestemmelsene om retting etter § 7 og tvangsmulkt i § 9 fordrer ikke særskilte endringer for å kunne brukes ved avvik. Begge disse reaksjonene vil være tilgjengelige.

Det er vurdert om retting og tvangsmulkt vil være tilstrekkelige reaksjoner ved avvik. Dette er virkemidler for å fremtvinge at krav i lov, forskrift eller vedtak blir etterlevd. Slike administrative reaksjoner tar sikte på å virke fremover i tid.

Administrative sanksjoner som overtredelsesgebyr og straff har et litt annet siktemål ved at de retter seg mot en begått overtredelse krav i lov, forskrift eller vedtak. I lys av at det vil kunne ha store konsekvenser for kraftforsyningen dersom en aktør ser bort fra sitt ansvar for å bidra til forsyningssikkerheten, og det bare er de mest alvorlige overtredelsene det vil være aktuelt å forfølge med overtredelsesgebyr eller straff, vurderes det å være behov for å kunne bruke disse sanksjonene. Det tas videre sikte på at eventuelle sanksjoner bare vil bli aktuelle å bruke i tilfeller der det ikke er utarbeidet disponeringstrategi, der disponeringsstrategien ikke inneholder de innholdsmessige elementene som foreslås inntatt i § 4 a eller der disponeringsstrategien ikke oppdateres. Det vurderes som nødvendig med en slik adgang for å gjøre kravet til disponeringsstrategi til et reelt virkemiddel for å bidra til forsyningssikkerhet.

#### **3.3.2 Beskrivelse av dagens regelverk**

Dagens bestemmelse i § 10 om overtredelsesgebyr lyder:

*«§ 10. Overtredelsesgebyr*

*Ved overtredelser av bestemmelsene i § 4, § 5 og § 6, kan det ilegges overtredelsesgebyr i medhold av vannressursloven § 60a.»*

Dagens bestemmelse i § 11 om straff lyder:

*«§ 11. Straff*

*Overtredelser av bestemmelsene § 4, § 5 og § 6 kan straffes med bøter eller fengsel i samsvar med vannressursloven § 63.»*

#### **3.3.3 Beskrivelse av foreslått endring i §§ 10 og 11: Føye til § 4a**

Etter dagens utforming av bestemmelsene om overtredelsesgebyr i § 10 og straff i § 11 er det nødvendig å endre bestemmelsene slik at det uttrykkelig fremgår at brudd på § 4 a kan sanksjoneres med overtredelsesgebyr eller straff.

Det foreslås at § 4 a angis som en av de bestemmelsene som kan sanksjoneres i både bestemmelsen om overtredelsesgebyr i § 10 og straff i § 11.

## **4 Forslag til endringer i energilovforskriften**

### **4.1 Utvidet forskriftshjemmel i energilovforskriften § 9-1 bokstav b**

#### **4.1.1 Formål og bakgrunn**

Som nevnt ovenfor i pkt. 2, vil hjemmel for pålegg om rapportering tas inn i kraftrasjoneringsforskriften. I høringsnotatet om forslag til endringer i vassdragsreguleringsloven og energiloven pkt. 6 er det foreslått å endre forskriftshjemmelen i energiloven § 6-2 siste ledd. Forslaget går ut på å utvide forskriftshjemmelen slik at den også omfatter virkemidler for å unngå kraftrasjoning.

Å ha hjemmel for å innføre virkemidler på et tidligere tidspunkt enn etter at det er besluttet kraftrasjoning, kan både bidra til at situasjoner med energiknapphet kan, forebygges og håndteres på en enklere måte og med mindre alvorlige virkninger for dem som berøres.

#### **4.1.2 Beskrivelse av dagens regelverk**

Gjeldende forskriftsbestemmelse i energilovforskriften § 9-1 bokstav b lyder:

*Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi forskrifter om:*

...

*b) rasjoning.»*

#### **4.1.3 Beskrivelse av foreslått endringer**

Det foreslås at gjeldende forskriftshjemmel i energilovforskriften § 9-1 bokstav b suppleres slik at også virkemidler for å unngå kraftrasjoning omfattes. Videre foreslås at begrepet rasjoning endres til kraftrasjoning. Dette har til hensikt å oppdatere begrepsbruken i samsvar med det som ble innført i kraftrasjoneringsforskriften i 2020.

### **4.2 Endring i kravet til når virkemidler for kraftrasjoning kan besluttes og endret struktur på**



## bestemmelsene om kraftrasjonering i energilovforskriften § 6-2

### 4.2.1 Formål og bakgrunn

Dagens bestemmelse om kraftrasjonering i energilovforskriften § 6-2 er lang og uoversiktlig. For å gjøre de krav og plikter som gjelder for kraftrasjonering mer tydelig, foreslås det å endre strukturen på disse bestemmelsene. Det foreslås å dele opp dagens bestemmelse i § 6-2 i fem paragrafer. Det foreslås også å endre rekkefølgen på de enkelte bestemmelsene. Med unntak av forslaget til endring i ny § 6-2 c, se pkt. 4.2.3.4, tar forslaget til omstrukturering ikke sikte på å gjøre materielle endringer.

### 4.2.2 Beskrivelse av dagens regelverk

Gjeldende bestemmelse om kraftrasjonering i energilovforskriften § 6-2 inneholder ti ledd. En slik regelstruktur er lite pedagogisk. Dagens § 6-2 lyder:

*«§ 6-2. Rasjonering*

*Departementet kan iverksette rasjonering når det på grunn av ekstraordinære forhold er knapphet på elektrisk energi, og det ut fra allmenne hensyn finnes påkrevet for å sikre at energien blir best mulig utnyttet.*

*Rasjonering omfatter planlegging og gjennomføring av tvangsmessige leveringsinnskrenkninger og rekvisisjon av elektrisk energi og fjernvarme.*

*Departementet utpeker en rasjoneringsmyndighet som er ansvarlig for planlegging og administrativ gjennomføring av tiltak i forbindelse med kraftrasjonering. Ansvarer omfatter nødvendige tiltak før, under og etter selve rasjoneringsperioden, herunder:*

- a. til enhver tid være informert om forhold som har betydning for vurderingen av kraftoppdekningen*
- b. analysere kraftsituasjonen og vurdere hvorvidt vilkårene for å iverksette eller terminere rasjonering er til stede*
- c. informere departementet når rasjonering kan være aktuelt og foreslå nødvendige tiltak*
- d. sørge for at det til enhver tid er utarbeidet nødvendige planer og prosedyrer for sikker og effektiv varsling og rapportering om iverksettelse, gjennomføring og opphør av rasjonering*
- e. føre tilsyn med at pålagte forberedende tiltak gjennomføres.*

*Rasjoneringsmyndigheten skal legge til rette for at markedsmessige virkemidler benyttes i størst mulig grad før rasjonering iverksettes.*

*Tiltak i forbindelse med en rasjonering skal gjennomføres på en samfunnsmessig rasjonell måte og til minst mulig ulempe for dem som berøres. Rasjoneringen skal søkes gjennomført etter saklige og kontrollerbare kriterier.*

*Rasjoneringen skal gjennomføres i henhold til fastsatte planer utarbeidet i samråd med sentrale, regionale og lokale myndigheter, og aktuelle netteiere.*

*Rasjoneringsmyndigheten har ansvaret for nødvendige informative tiltak i tilknytning til en rasjonerings situasjon.*

*Når rasjonerings er innført skal rasjoneringsmyndigheten holde departementet løpende orientert om utviklingen.*

*Rasjoneringsmyndigheten eller den rasjoneringsmyndigheten gir fullmakt, kan gi de pålegg som er nødvendig for en effektiv planlegging og gjennomføring av rasjonerings.*

*Når departementet har iverksatt rasjonerings, kan rasjoneringsmyndigheten fravike bestemmelser i forskrift om kraftomsetning og netjtjenester i samsvar med forskriften § 9-1a og fastsette særskilte tariffer i samsvar med forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 17-8.»*

### **4.2.3 Beskrivelse av foreslåtte endringer**

#### **4.2.3.1 Innledning**

Det foreslås at gjeldende bestemmelse i energilovforskriften § 6-2 deles opp i følgende fem bestemmelser:

- § 6-2 a Utpeking av rasjoneringsmyndighet
- § 6-2 b Rasjoneringsmyndighetens ansvar
- § 6-2 c Vilkår for å iverksette kraftrasjonerings
- § 6-2 d Pålegg
- § 6-3 e Gjennomføring av kraftrasjonerings

Samtidig som det foreslås å endre på rekkefølgen av og dele opp bestemmelsene, foreslås det også å gi overskrifter som gjenspeiler innholdet. Av rettspedagogiske hensyn foreslås å beholde plasseringen i kapittel 6 i energilovforskriften. Videre foreslås at eksisterende bestemmelse oppheves, slik at man skiller mellom de fem bestemmelsene i § 6-2 med bokstav-tillegg. Det foreslås at rekkefølgen i større grad skiller mellom fasen i forkant av energiknapphet og fasen der kraftrasjonerings iverksettes. Det foreslås også å bruke begrepet kraftrasjonerings gjennomgående.

#### **4.2.3.2 Ny § 6-2 a Utpeking av rasjoneringsmyndighet**

Det foreslås at bestemmelsen om at det er departementet som utpeker rasjoneringsmyndigheten, inntas som ny § 6-2 a i energilovforskriften. Denne bestemmelsen er etter dagens forskrift del av § 6-2 tredje ledd.

Det er Norges vassdrags- og energimyndighet som i dag er utpekt som rasjoneringsmyndighet.

#### 4.2.3.3 Ny § 6-2 b Rasjoneringsmyndighetens ansvar

Det foreslås at bestemmelsen om rasjoneringsmyndighetenes ansvar inntas som ny § 6-2 b i energilovforskriften. Bestemmelser om rasjoneringsmyndighetenes ansvar er etter dagens forskrift del av § 6-2 tredje, fjerde, syvende og åttende ledd. Bestemmelsen i syvende ledd foreslås inntatt som bokstav bokstav e, og åttende ledd foreslås inntatt som bokstav d.

Forslaget innebærer at bestemmelsene om rasjoneringsmyndighetenes ansvar blir samlet og gis en rekke følge som i større grad gjenspeiler utviklingen av en mulig knapphetssituasjon.

#### 4.2.3.4 Ny § 6-2 c Vilkår for å iverksette kraftrasjonering

Det foreslås at bestemmelsen om vilkår for å iverksette kraftrasjonering inntas som ny § 6-2 c i energilovforskriften. Denne bestemmelsen er etter dagens forskrift del av § 6-2 første ledd.

Det foreslås også en materiell endring i kravet til når det kan besluttes å ta i bruk virkemidler for kraftrasjonering. Selv om det vurderes å ligge innenfor energiloven § 6-2 at det kan iverksettes kraftrasjonering i en ekstraordinær situasjon der det kan bli knapphet på energi, er det hensiktsmessig å tydeliggjøre dette i energilovforskriften i ny § 6-2 c. Det vises til høringsnotatet om forslag til endringer i vassdragsreguleringsloven og energiloven pkt. 3.4. Dette vurderes å gi et mer effektivt virkemiddel ved at man unngår å måtte vente til det er blitt energiknapphet for å beslutte iverksettelse av virkemidler for kraftrasjonering. Forslaget innebærer at det presiseres at departementet kan iverksette kraftrasjonering også når det på grunn av ekstraordinære forhold kan bli energiknapphet.

#### 4.2.3.5 Ny § 6-2 d Pålegg

Det foreslås at bestemmelsen om pålegg inntas som ny § 6-2 d i energilovforskriften. Denne bestemmelsen er etter dagens forskrift del av § 6-2 niende og tiende ledd.

#### 4.2.3.6 Ny § 6-3 e Gjennomføring av kraftrasjonering

Det foreslås at bestemmelsen om gjennomføring av kraftrasjonering inntas som ny § 6-2 e i energilovforskriften. Denne bestemmelsen er etter dagens forskrift del av § 6-2 femte og sjette ledd.

## 5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslagene som fremmes i dette høringsnotatet til endringer i energilovforskriften antas ikke ha å ha økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning.

Forslaget som fremmes i dette høringsnotatet til endringer i forskriften om IK-vassdrag om ny bestemmelse om disponeringsstrategi for å ivareta forsyningssikkerhet antas å ha mindre økonomiske eller administrative konsekvenser for konsesjonærene. Det vil være en engangsjobb å utarbeide strategien, og flere selskaper har allerede utarbeidet slike. Strategiene vil dessuten være en del av internkontrollsystemer som selskapene allerede i dag skal ha og som skal være avpasset etter virksomhetens art mv. Det legges derfor til grunn at dette ikke vil innebære en ekstra byrde av nevneverdig betydning for konsesjonærene. For NVE antas det at arbeid med økt prognosekjøring, oppfølging av styringsmekanismen og tilsynsarbeid vil medføre en økning på 2 årsverk årlig. Ev. tilleggsbevilgninger vil bli vurdert som del av den ordinære budsjettprosessen.

## 6 Forslag til forskriftstekst

**Forslag til forskrift om endringer i forskrift om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.v. (energilovforskriften) og i forskrift om endringer i forskrift om internkontroll etter vassdragslovgivningen (IK-vassdrag)**

### I

Hjemmel: LOV-1990-06-29-50-§ 6-2, LOV-1990-06-29-50-§ 10-6

I forskrift 7. desember 1990 nr. 959 om endringer i forskrift om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.v. (energilovforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 6-2 oppheves.

Ny § 6-2 a skal lyde:

§ 6.2 a *Utpeking av rasjoneringsmyndighet*  
Departementet utpeker en rasjoneringsmyndighet.

Ny § 6-2 b skal lyde:

§ 6-2 b *Rasjoneringsmyndighetens ansvar*  
Rasjoneringsmyndigheten er ansvarlig for planlegging og administrativ gjennomføring av tiltak i forbindelse med kraftrasjoneringsperioden.

Rasjoneringsmyndigheten skal legge til rette for at markedsmessige virkemidler benyttes i størst mulig grad før kraftrasjoneringsperioden iverksettes.

Ansvarer omfatter nødvendige tiltak før, under og etter selve kraftrasjoneringsperioden, herunder:

- a. til enhver tid være informert om forhold som har betydning for vurderingen av kraftoppdekningen
- b. analysere kraftsituasjonen og vurdere hvorvidt vilkårene for å iverksette eller terminere kraftrasjonering er til stede
- c. informere departementet når kraftrasjonering kan være aktuelt og foreslå nødvendige tiltak
- d. holde departementet løpende orientert om utviklingen etter at kraftrasjonering er innført
- e. nødvendige informative tiltak i tilknytning til en kraftrasjoneringssituasjon.
- f. sørge for at det til enhver tid er utarbeidet nødvendige planer og prosedyrer for sikker og effektiv varsling og rapportering om iverksettelse, gjennomføring og opphør av kraftrasjonering
- g. føre kontroll og tilsyn med at pålagte forberedende tiltak gjennomføres.»

Ny § 6-2 c skal lyde:

*§ 6-2 c Vilkår for å iverksette kraftrasjonering*

Departementet kan iverksette kraftrasjonering når det på grunn av ekstraordinære forhold *kan bli eller* er knapphet på elektrisk energi, og det ut fra allmenne hensyn finnes påkrevet for å sikre at energien blir best mulig utnyttet.

Kraftrasjonering omfatter planlegging og gjennomføring av tvangsmessige leveringsinnskrenkninger og rekvisisjon av elektrisk energi og fjernvarme.

Ny § 6-2 d skal lyde:

*§ 6-2 d Pålegg*

Rasjoneringsmyndigheten eller den rasjoneringsmyndigheten gir fullmakt, kan gi de pålegg som er nødvendig for en effektiv planlegging og gjennomføring av kraftrasjonering.

Når departementet har iverksatt kraftrasjonering, kan rasjoneringsmyndigheten fravike bestemmelser i forskrift om kraftomsetning og netjtjenester i samsvar med forskriften § 9-1 b om rasjonering og fastsette særskilte tariffer i samsvar med forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 17-8.

Ny § 6-2 e skal lyde:

*§ 6-2 e Gjennomføring av kraftrasjonering*

Tiltak i forbindelse med en kraftrasjonering skal gjennomføres på en samfunnsmessig rasjonell måte og til minst mulig ulempe for dem som berøres. Kraftrasjoneringen skal søkes gjennomført etter saklige og kontrollerbare kriterier.

Kraftrasjoneringsplanen skal gjennomføres i henhold til fastsatte planer utarbeidet i samråd med sentrale, regionale og lokale myndigheter, og aktuelle netteiere.

§ 9-1 bokstav b ledd skal lyde:

*kraftrasjoneringsplan og virkemidler for å unngå kraftrasjoneringsplan.*

## II

Hjemmel: LOV-1917-12-14-17-§ 29 a

I forskrift 28. oktober 2011 nr. 1058 om internkontroll etter vassdragslovgivningen (IK-vassdrag) gjøres følgende endringer:

Ny § 4 a skal lyde:

§4 a *Krav til innhold i disponeringsstrategier*

Disponeringsstrategier for å ivareta forsyningssikkerhet etter vassdragsreguleringsloven § 29 a skal inneholde:

- a. Rutiner for utarbeiding av prognoser som skal legges til grunn for vanddisponeringen
- b. Rutiner for hvordan foretaket skal vurdere forsyningssikkerheten
- c. Rutiner for hvordan foretaket skal følge med på kraftsituasjonen
- d. Hvilke virkemidler foretaket skal ha dersom kraftsituasjonen blir vanskeligere
- e. Hvilket nivå i foretakets organisasjon som skal være involvert og ta beslutninger
- f. Rutiner for dokumentasjon om iverksettelse av strategien
- g. Rutiner for behandling av avvik
- h. Rutiner for behandling av endringer og oppdatering av strategien.

Ny § 5 første ledd første punktum skal lyde:

Den ansvarlige skal utarbeide og gjennomføre rutiner og prosedyrer som sikrer at krav fastsatt i eller i medhold av vassdragslovgivningen knyttet til miljø, *damsikkerhet* og *forsyningssikkerhet* er oppfylt.

Ny § 10 skal lyde:

Ved overtredelser av bestemmelsene i § 4, § 4 a, § 5 og § 6, kan det ilegges overtredelsesgebyr i medhold av vannressursloven § 60a.

Ny § 11 skal lyde:

Overtredelser av bestemmelsene § 4, § 4 a, § 5 og § 6 kan straffes med bøter eller fengsel i samsvar med vannressursloven § 63.

### III

Forskriften trer i kraft (...)